

Ἑλλάδα, κι αὐτὴ ἀκόμα ἡ ἱστορία τῶν Κλεφτῶν, τῶν ἔξοχων αὐτῶν ρομαντικῶν ληστῶν, πού αἰῶνες κ' αἰῶνες, ἀντισταθῆκανε μοναχοὶ τοὺς στοῦ κατὰ τὴν ἡρωϊκὴν κόρφη, ἱερό καταφύγιο τῶν λευτέρων παλλικαριῶν, ἀποφασισμένων ποτὲ νὰ μὴ λυγίσουν. Σ' ἓνα λαϊκὸ τραγοῦδι ἓνας ἀπ' αὐτοὺς εἶπε :

«Ὅσο χιονίζει στὰ βουνὰ Τούρκου μὴν προσκυνάμε. Στοῦ λύκου πάμε τὰ λημέρια. Οἱ σκλάβοι κάθονται στὶς πολιτείες, στὶς πεδιάδες μὲ τοὺς ἀπιστοὺς. Τῶν παλλικαριῶν πολιτείες εἶν' ἡ μοναξιά καὶ τῶν βουνῶν οἱ κλεισοῦρες. Καλῆτερα μὲ τὰ θεριά παρά μὲ τοὺς Τούρκους.» (1)

Τὰ λόγια τούτα ἐνοιῶσε τότες ἡ Εὐρώπη. Ἐνθουσιαζόντανε γιὰ τοὺς Σουλιῶτες καὶ στὴ γραμμὴ τῶν εὐγενικωτέρων ἡρώων ἔβανε τὸ Διάκο, τὸν Κανάρη καὶ τὸ Μάρκο Μπότσαρη. Ὅταν ἡ Ἑλλάδα λευτερώθηκε, τοὺς θαμάζανε σὰν τὸ Μιλτιάδη καὶ τὸ Θεμιστοκλῆ. Ἀνεβάζανε μέχρι τρίτου οὐρανοῦ τὸ ἑλληνικὸ ἔθνος κ' ἐπομένως καρτερούσανε πολλὰ. Οἱ ἀπόκοτες ἐλπίδες μέλλανε μοιραίως νὰ λιγοθυμήσουνε. Συνέβηκε τοῦτο κατὰ τὸν τελευταῖο ἑλληνοτουρκικὸ πόλεμο. Ἡ εὐκολὴ νίκη τῶν Ὀθωμανῶν ἔκαμε νὰ πιστέψῃ ἡ Εὐρώπη πὼς οἱ Ἕλληνες ξεφυλιστήκανε. Δὲ θέλησ' ἡ Εὐρώπη νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψην τὴν διαφορὰ τῶν καιρῶν καὶ τῶν περιστάσεων, δείχτην' ἀσπλαγχνὴ πρὸς τοὺς νικημένους. Ὁ διπλὸς φωτοστέφανος τῆς Ἑλλάδας, ὁ κλασικὸς κι ὁ ρομαντικὸς, στάθηκε ἀφορμὴ νὰ τῆνε κρῖνον πολὺ αὐστηρά. Τὸ παρελθὸν ἀξίτησε τὸ παρόν.

(Στάλλο φύλλο τελιώνει)

Γ. Ν. ΚΟΝΤΟΣΤΑΝΟΣ

(1) Γιὰ κακὴ μου τύχη δὲν ἔχω πρόχειρο τὸ πρότυπο τῶν αὐτῶν τραγοιδιῶν καὶ πολὺ φοβοῦμαι μὴν τὰ στρέβλωσα μεταφράζοντάς τα ἀπὸ τὰ γαλλικά. Ἐπιείκεια καὶ συμπάθειο ἀπὸ τὸν ἀναγνώστη.

Ἐργινιασὰ του, ὡς τόσο ἡ ἀγάπη τῆς σ' αὐτὸν νικούσα. Ἀς γεμίση ἀκόμα, ἄς ξεχειλίση τὸ ποτήρι, τῆς ἔλεε μιὰ φωνὴ στὰ βάθη τῆς. Κι ἀνέβαινε τὸν τραχὺν ἀνήφορο. Ὡς τὴν κορφή του ἦταν μακρὺς ἀκόμα ὁ δρόμος.

Ἡ Ἐργινιασὰ τοῦ πρώην ἐπάρχου γιὰ τὴν κούλια του δὲ στενοχωρεῖ μονάχα τὴν γυναικαδέρφη, μὰ καὶ τὸν κόσμο γύρω τῆς, πού, ὅπως πεντοῦ, κ' ἰδῶ στὴ μικρὴ πόλιν κοντὰ στὸν ποταμὸ σκοτίζεται γιὰ ξένες ἔγνιες περισσότερο ἀπὸ τ' ἑδικές του.

«Ἔρω τί νὰ σοῦ πῶ κ' ἐγώ, ἀδερφοῦλα μ',» λέει ἡ Μαστραπού, ἡ δημαρχίνα, τῆς ἀρχόντισσας ἀπ' τὸ χωριὸ πού τῆς ξεμυστρεῖται τὸν πόνο τῆς, κ' ἐγὼ θιαμαίνομαι πὼς τόκαμ' ἔσο' ὁ ἐπάρχος' ἔπρεπε νὰ νάγκασῃ τὸν παλιομπανάλη, τὸν κασιδιάρη, τὸ λιγδῆ..»

Ὁ παραλὴς μπακάλης θάχε πολεμηθεῖ φαίνεται στὶς τελευταῖες ἐκλογές τὸν ἄντρα τῆς.

«Ἡ Κρανοπούλα θὰν τοῦ τίμαγε τὸ σπῆτι κιάλα», ἐπιβεβαιώνει ἡ σχολάρχυνα.

«Ἐπρεπ' ἔπρεπε νὰν τόνε βιάση», ἐπαναλαβαί-

ΜΟΝΑΧΙΑ

J. M. D' HEREDIA

Η ΔΗΘΗ

Ἐρειπωμένος ὁ Ναὸς τοῦ κάβου τὸν ἀθέρα
Κ' οἱ μαρμαρένιες τοῦ οἱ Θεὸς κ' οἱ χάλκινοί του οἱ Ἡρώοι

Παιγνίδι εἶναι τοῦ Θάνατου στὴν ἀγρία ἐτούτη ξέρα,
Τὴ δόξα τους πού ἐρημικὴ θάφτει μονάχα ἡ χλόη.

Μονάχος, κάπου, ἓνας βοσκὸς, πρὸ πάσι νὰ πιοῦν
τὰ ζᾶ του,

Μὲ κάποιον ἀπὸ τὴν κόγχη του παμπάλαιο μυρολόγι
Γιομίζοντας τὰ πέλαγα καὶ τὸν γαλήνιο αἰθέρα,
Περνάει στὸ ἀτέλειωτο οὐρανὸ τὸ μαῦρο ἀνάστημά του.

Κ' ἡ Μάννα ἡ Γῆ ἡ τόσο γλυκεῖα Θεῶν ἀρχαίων ἡ
χώρα,

Βλασταίνει, μάταια εὐγενικὴ, κάθε ἀνοιχτὴ τῆς τώρα
Συντρίμιμ στὸ μιονόκρανο κάποιον ἄλλο τῆς ἀγκάθι...

Μὰ στῶν προγόνων ὁ Ἄνθρωπος τ' ὄνειρο ἐκείνο,
δίχως

Νὰ φρίσσει, ἀκούει τὴ Θάλασσα, μέσ' στῶν νυχτῶν
τὰ βάθη

Ποὺ τίς Σειρήνες τῆς θρηνεῖ κάθε πικρὸς τῆς ἡχός.
(TROPHEES : La Grèce)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐντοκοὶ καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσόν, ἢτοι εἰς φράγκα καὶ λίρας στερεῖνας ἀποδοτέας εἰς ὄρισμένην προθεσίαν ἢ διαρκεῖς.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς 8 ἐγένετο ἡ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chèque) ἐπὶ τοῦ ἔξωτρου κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὁμολογιούχου.

Τὸ κερῶλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς.

Τόκοι τῶν καταθέσεων.

1	1/2	τοῖς 0/0	κατ' ἔτος	διὰ	καταθέσεις	6	μην.
2		»	»	»	»	1	ἔτ.
2	1/2	»	»	»	»	2	ἔτ.
3		»	»	»	»	4	ἔτ.
4		»	»	»	»	5	ἔτ.

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικῶς ἢ ἀνόνομοι.

νεὶ ἡ πρώτη
«Ἄν ὄχι αὐτὸ, ἔπρεπε νὰ πάρη κοντὰ του τὸ κορίτσι του. Νάβρισκε καὶ κάναν ἄλλοτε νὰν τὸ κουκ'λώση. Ἡ Φρόσω δὲν εἶν' ἡ πρώτη τῆς», παραπανίζει ἡ ὑπομοιραρχίνα.

«Βέβια, βέβια» οἱ ν'κοκυροὶ δὲν ἀπαρτάν' ἔσο' τὰ σπῆτια τους καὶ τάρφανά τους», συμφωνεῖ πάλι ἡ σχολάρχυνα.

«Δὲν εἶν' ἀπὸ καλὸ του τοῦ κύρ Θώμου. Ὁ Κρανιαὸς δὲν ἦταν ἔτσι ὅσο ἔζιε ἡ σχωρεμένη' ἡ Θώμενα», προσθέτει ἡ χήρα Κακαμπούκενα, φιλενάδα κελιά τῆς ἐπαρχίνας.

«Κι αὐτὸ π' ἔλες πὼς τσουρούτεψε καὶ τὰ λιπτά», λέει ἡ μιὰ.

«Καὶ τάχατις πὼς τάστειλε καὶ χάθησαν στὸ δρόμο», γελάει ἀπὸ καρδιά ἡ ἄλλη.

«Σ' αὐτὸ θὰ βάλω γὼ τὸ δημαρχο νὰ τ' γράψῃ. Νὰ τ' πεί ὅσα στέλνει δὲ φτάνουνε γιὰ τάρφανά», ἠσυχάζει τὴ χωριάτισσα ἡ δημαρχίνα.

«Τὶ τὸν κάνει μοναχὸς τόσο μιστὸ; Θιαμαίνομαι», πετιέται μ' ἀγανάχτησιν ἡ Θεοφιλενα, ἡ ἐμπορίνα.

«Τὶ τὸν κάνει, ἀλήθεια, τί τὸν κάνει;» ἱπαναλαβαίνει ἡ σχολάρχυνα.

Ο ΝΟΥΜΑΣ,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 3.— Γιὰ τὶς ἑπαρχίες Δρ. 7
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ Φρ. Χρ. 10.

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τρίμητες (2 Δρ. τὴν τριμηνία) συντρομῆς.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητῆς ἂν δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομὴ του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κίσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιδρομου (Ἀκαδημία), Βουλῆ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηρόδρομου Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντικρὺ στὴ Βουλῆ).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

Στὰ Χανιά (Κρήτη) στὸ Πραχτορ. Ἐφημερίδων (στοῦ κ. Ἀλκιώτη).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Μόδα—Τὸ κουρέλι—Δάσκαλος πού δίδασκε..—Νὰ παραιτηθοῦν οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Ναυτικοῦ.

«ΔΕΝ ταιριάζει δὲ ἔτσι!.. Τὸ παρακάνουν!»

Τῆπε ὁ Βασιλεὺς τὰ λόγια αὐτά, καὶ τῆπε σὺ Διαδοχικὸ χορὸ καὶ τῆπε γιὰ τὴ μόδα πού, λένε, ὄργισσε σ' αὐτὸ τὸ χορὸ τόσο πού ὁ Βασιλεὺς ἀηδίασε κι ἀναγκάστηκε νὰ διαμαρτυρηθεῖ.

Ἀγανάχτησε καὶ ἀηδίασε κι αὐτὸς σὰν ἄνθρωπος. Στὰ Βασιλεὺς ὄχι. Γιατὶ ἡ βασιλικὴ ἀγανάχτησιν πρέπει κάπως ἀλλιώτικα νὰ φανερωθεῖ καὶ ὄχι μὲ λόγια παχιά. Ἄν ἀγανάχτησε στὴν ἄγρια λουσομανία τῆς κοινωνίας μας, τὴ βδελυρὴ δηλ. αὐτὴ ἀρρώστια πού κρύβει μέσα τῆς κάθε ἀτιμία καὶ κάθε λογῆς κοινωνικὴ σαπίλα καὶ παραλοία. Ἄς μὴ δέχεται στοὺς ἐπίσημους χοροὺς τὸν κυράδες μὲ βαριές τουαλέτες.—κι ἄς δώσει πρῶτη πρῶτη τὸ παράδειγμα ἡ Βασιλισσα καὶ οἱ πριγκηπέσες. Ὅταν αὐτὲς παρουσιάζονται στοὺς χοροὺς καὶ στὶς ἄλλες ἐπίσημες τελετὲς μὲ ἄπλά φορέματα—ἀφίνοντας τὰ βαριά καὶ τὰ χτυπητὰ νὰν τὰ φοροῦν οἱ καμαριέρες τους—τότε καὶ οἱ πλουτοκράτειοις μας θὰν τίς μιμηθοῦν, τότε καὶ οἱ γυναῖκες τῆς ἀστικῆς τάξης, καθὼς καὶ τῆς λαϊκῆς, δὲ θὰ σταυρώνουν τοὺς ἄντρες τους, καὶ δὲ θὰ πουλάνε πολλὲς φορὲς καὶ τὴν τιμὴ τους, γιὰ νὰνα ντυμένες μὲ τὸ τελευταῖο Παριζιάνικο φιογονέιν.

Ἔτσι ἔπρεπε νὰ φερθεῖ ὁ Βασιλεὺς. Μποροῦσε νὰ κάνει καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα. Σήμερα πού περνᾶνε στὴ Λευκάδα καὶ στὴν Κῦμη καὶ πού σιγὰ σιγὰ θὰ πενιάσουν καὶ σ' ἄλ-

«Νὰ τὸν ἤξερα πὼς πίνει κάνας;» λέει ἡ χωριάτισσα.

«Τὰ χαρτιά τὸν τρῶν' αὐτὰ ἦταν τὸ μαρῶζι τῆς σχωρεμένης», ἀπαντᾷ ἡ παλιὰ φιλενάδα τῆς ἀδερφῆς τῆς.

«Ἐκὸ πού σοῦπα γὼ νὰ κάμης' γράψ' του ἡ θερπὴ νὰ πάρη τὰ παιδιὰ τ' ἡ θὰ σ'κουθῆς νὰ φύβῃς», συμβουλεύει τὴν ἀρχόντισσ' ἀπὸ τὸ χωριὸ ἡ ὑπομοιραρχίνα.

«Τὶ λὲς καὶ σὺ; Γίνετ' αὐτὸ ποτὶ;» ἀπαντᾷ ἐκείνη στενοχωρημένη.

«Δὲ σ' τοῦπα νὰν τὸ κάμ'ς. Γράψ' το μόνο γιὰ φοβέρτα».

«Αὐτὸ, αὐτὸ νὰ κάμ'ς», συμφωνεῖ ξανά ἡ σχολάρχυνα.

Ἡ χωριάτισσα ἀναστεναρίζει.

«Ἔρω τί νὰ πῶ; Τόχω χαμένο' εἶναι μυστήριον μ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον.»

«Μυστήριον, μυστήριον ἀλήθειαν», ἐπαναλαβαίνουν σὰ εἰ χορὸ οἱ φιλενάδες.

Καὶ τὸ μυστήριον θὰ βασάνιζε ποῖος ξέρι ὡς πότε καὶ τὴν κούλια καὶ τὸν κόσμο, ἂν ἀξάφνα ἓνα σοῦραπο χεινοπωριάτικο δὲν ξεκαμπίζε σ' ἐκείνη ὁ Θώμος Κρανιαὸς μὲ τὴν παύση του ξανά στὴν

ζες επαρχίες του Κράτους του, να δηλώσει πώς χορδή δὲ δι-
νει οὕτε αὐτός, οὕτε οἱ περιγρηπες, καὶ πὼς τὰ λεπτὰ πού θὰ
ξοδεύουνε γιὰ τοὺς χορούς, τὰ στέλνουνε στοὺς Ἀγιομαυρίτες
καὶ στοὺς Κομμωτίτες. Τὰ ἴδια θὰ κάνουνε κ' οἱ πλουτοκράτες
μας—γιατὶ στὰ τέττα ἀνεγγράφουνε μαϊμουδικώτατα τὸ Παλάτι.

*

Ἄλλο τὸ ἔξοχο ἄρθρο πού δημοσίεψε πάνω σ' αὐτὸ τὸ
ζήτημα ἡ «Ἀκρόπολη» τῆς Τρίτης, ξανατυπώνουμε τοῦτα
τὰ χρυσόλογα :

«Ὁ ἄξων τοῦ κόσμου εἰς αὐτὰς τὸ κουρέλι· ὁ σκοπὸς
τοῦ βίου τοῦ κουρέλι· ὁ σκοπὸς τοῦ γάμου τοῦ κουρέλι· ὁ
ἠλεκτρισμὸς καὶ ἡ φωτιὰ τοῦ ἔρωτος τοῦ κουρέλι. Αἱ ἴδοναι
τῆς οικιακῆς ἐστίας, αἱ ἴδοναι τοῦ βουνοῦ καὶ τοῦ ἀνοικτοῦ
ἀέρος, αἱ ἴδοναι τοῦ βιβλίου, αἱ ἴδοναι τῆς κουβέντας, αἱ
ἴδοναι τῆς ἐξοχῆς καὶ τοῦ περιπάτου, αἱ ἴδοναι τῆς ἐργα-
σίας καὶ τῆς νίκης, αἱ ἴδοναι τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλαν-
θρωπίας, αἱ ἴδοναι τῆς πίστεως καὶ τῆς θρησκείας, αἱ ἴδο-
ναι τοῦ κοινωνικοῦ καλοῦ καὶ τοῦ πατριωτικοῦ ἀγαθοῦ, εἰς
αὐτὰς ὅλας εἶναι βλακεῖαι, ξηναμώραμα, δασκαλισμοί, ρα-
μολισμοί.

Καὶ ὑποτάσσονται εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν φρενομοδίτιδα οἱ
ἠλίθιοι οἱ ἄνδρες, παρασυρόμενοι, γονατιζόμενοι, αὐτοματι-
ζόμενοι, ἐπιδημούμενοι, ὑπνωτιζόμενοι, φαρμακονόμενοι.
Καὶ μεταῖθετα τὸ κακόν, ὡς τύφος, ὡς εὐλογία, ὡς χρι-
σιό, ἀπὸ τὰ πάνω εἰς τὰ κάτω, ἀπὸ τὰ δεξιὰ εἰς τὰ ἀρι-
στερά, ἀπὸ τὰς μακρύτερας εἰς τὰς πλησιεστέρας, ἀπὸ τὰς
οἰκίας εἰς τὰς ἐκκλησίας, ἀπὸ τὰς ἐκκλησίας εἰς τὰς ἐπι-
τομὰς, ἀπὸ τὰς ἐπιτομὰς εἰς τὰς ἀρχαίας, ἀπὸ τὰς ἀρχαίας
εἰς τὰς ἐπιτομὰς, ἀπὸ τὰς ἐπιτομὰς εἰς τὰς ἀρχαίας, ἀπὸ τὰς
ἀρχαίας εἰς τὰς ἐπιτομὰς, ἀπὸ τὰς ἐπιτομὰς εἰς τὰς ἀρχαίας.

*

ΜΑ καὶ καὶ ἡ «Ἀκρόπολη» σὰν τὸ Βασιλιάδι φέρνεται.
Στὴν πρώτη σελίδα τῆς (στὸ ἴδιο φύλλο πάντα) κουρέλια-
ζει τὸ «Κουρέλι» καὶ στὴν τέταρτη σελίδα τὸ λιβανίζει,
τὸ σηκώνει σὰν τὴν ἱερὴ σημαία τοῦ Προφήτη, μὲ τὸ
«Καρνέ» τῆς ὅπου φηγοῦνται τὸ εὐλαρώως κυανόχρουν
παγιατιστολόιστον» τῆς κ. Παπαλεονάρδου, τὸ «ἐποχρώσεως
ἀργυροχρόου» τῆς κ. Παπαπαναγιώτου καὶ τὰ ἐφρόντα φο-
ρέματα τῶν Ἀθθίωνων.

Τὶ νὰ σοῦ κάνουνε αὐτὲς οἱ φωνῆς ὅταν τις ξεου-
λίζετε μὲ τις ρεκλάμες σας, σὰ νὰν τοὺς λέτε πὼς τὸ μόνο
πού ἔχει καὶ πού μπορεῖ νὰ ἐπιδείξει κάθε κορὰ καὶ κάθε
σουσουράδα (σὰν ἄνθρωπος δὲ πού εἶναι καὶ αὐτὴ!) σ' ἓνα
σαλόνι εἶναι ἡ τουαλέτα τῆς!

Μαϊμουδισμὸς ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά καὶ ταρτουρισμὸς ἀπὸ
τὴν ἄλλη. Νά, ἀλάκρη ἡ κοινωνικὴ μας καταστάσι. Καὶ
στὰ ὑστερα, δὲ σκίμε παρὰ στριγγλίζουμε σὰ χοίρει τοῦ
Σικάνου, πού λέει καὶ ὁ Πάλλης, γιὰ τὸ ξεσκέπασμα τῆς
Ρωμίας ἀπὸ τὴν μόδα καὶ γιὰ τὴν πνευματικὴ τῆς ξανα-
γέννησι.

Δὲν πῖμε στὸ γεροδιάλο!

*

Τὸ ἄρθρο τοῦ «Μέλλοντος» πού ξεσκέπάζει τὰ ναυ-
τικὰ μας χάλια καὶ πού καὶ μεῖς σήμερα, σ' ἄλλη σελίδα,

τσέπη καὶ μ' ἓνα κοριτσάκι δυὸ χρονῶν στὴν ἀγκα-
λιά. Ἦταν ἓν ἄφαντὸ τῆς πλύστρας του εἶπε. Πέ-
θανε ἡ μάνα του τῶρα κοντὰ καὶ τὸ λυπήθηκε νὰ
τάπεινε στοὺς πέντε δρόμους. Ἐνν κομάτι ψωμί θὰ
περισέψη καὶ γι' αὐτὸ στὴν κούλια. Κ' ἡ γυναικα-
δέφνη τὸ λυπήθηκε στὸ πρῶτο καὶ δὲ ρώτησε περ-
σότερα. Κ' ἴσως θὰ ἠσύχαζε μὲ ὅσα ἔμαθε, ἂν ἠτύ-
χαζε καὶ ὁ κόσμος γύρω τῆς. Μὰ τούτος ἔχει χρεὶς
νὰ βγάλῃ τὴν ἀλήθεια πάντοτε στὸ φῶς καὶ τὴ
φορὰ αὐτὴ ἐδῶ στὴν πόλη εἶχαν τὸ φόβο πὼς δὲν
τὴ λέει ὀλάκρη ὁ πρῶτον ἐπαρχὸς τους.

Ἡ ἀλήθεια ἔπρεπε λοιπὸν νὰ θριαμβέψῃ·
μ' ὅποιανδήποτε θυσιὰ. Εἶν' ὁ νόμος τῆς ζωῆς καὶ
τῆς ἀρχόντισας ἀπ' τὸ χωριό. Ἄν ἡ στερνὴ, ὅταν
ἡ Φρόσω ντρόπασε τὸ γένος, δὲν ἀνοίξει τὸ στόμα
τῆς στὸν ἀδιάφορο πατέρα, τότε σὰ σου μὲ τὸ φάβη
κάπιο λάκκο καὶ γι' αὐτὴ. Τῶρα ὅμως ἡ συνείδησί
τῆς εἶναι καθαρὴ, δὲν ἔχει διόλου φόβο ἀπ' τὸ ξεμ-
πρόστιασμα μὲ τὸ γαμπρό τῆς, τὸ δίκιο εἶν' ὅλο
μὲ τὸ μέρος τῆς. Ἡ χωριάτικη ἀρχοντιά μποροῦσε
νὰ ὑψωθῇ μὲ ὅλην τῆς τὴν περηφάνεια, τὰ δικαίω-
ματα τῆς πεθιμμένης ἀδερφῆς νὰ καταστηθῶν ἀφίλονει-
κητα, αὐστηρά, ἀπαράγραφα. Τὸ γυρνιασμα ἀρ-
χισε. Ὁ Θῶμος Κρανιάς ἔχει τὸν τρόπο του νὰ τὸ

δίνουμε μικρὴ του περίληψη, ἔπρεπε νὰ μελετηθῆ ἀπὸ
ὅλους τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ ναυτικοῦ μας, νὰν τοὺς συγ-
κινήσει, νὰν τοὺς σπρώξει εἰς κάποιο γενναῖο κίνημα.

Γιατὶ ἐπιτέλους τὸ Ναυτικὸ μας ἔχει καὶ φιλότιμους
ἀξιωματικούς, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς νέους, πού ξέρουν πο-
λυκαλὰ τὰ χάλια τοῦ ναυτικοῦ μας, πού τὰ αἰσθάνονται
βαθιά, πού ντρέπονται νὰ παίρνουνε μιστοὺς καὶ γαλόνια
δίχως νὰ δουλεύουν, μὰ πού ἔχουν καὶ τὴν ἰδυναμία δὲ
αὐτὰ νὰν τὰ λένε χαμηλόφωνα καὶ σὲ φίλους τους καὶ νὰ
μὴν τὰ βροντοφωνάζουν ἐκεῖ πού πρέπει.

Φανταστεῖτε ἀπὸ πόσα ἄλλα κακὰ θὰ μᾶς ξετρόπιαζε
μὰ διαμαρτύρησι (ὅσο ἀντιπεισθαρχικὰ καὶ ἂν εἶτανε) τῶν
ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, πού νὰ ζητάνε νὰ παραιτηθῶν
γιατὶ δὲ θέλουνε, σὰν Ἕλληνας καὶ αὐτοί, νὰ χρησημεύουν
ὡς δικιολογία γιὰ νὰ κλιθεταὶ τὸ χρέμα τοῦ Ἑλλ. λαοῦ
τόσο ἄτιμα καὶ τόσο ξετσιπωτα. Ἀπὸ τοὺς ἀνέους ὅλα τὰ
καρτερούμε, κ' ἔχει εὐτυχῶς ἄρκετοὺς ἀνέους καὶ τὸ ναυ-
τικὸ μας.

Ο ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ

Α'.

ΑΠΟ ΣΤΡΑΒΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

Καλὸ τὸν λέγαν καὶ ἄξιο τὸν παππᾶ Λευτέρη, ἡ δὲ
ἡ δόλια ἡ παππαδιά πολλές φορές τὸν εὔρισκ' ἐπε-
ράξιο! Φαίνεται, μάτια μου, πὼς ἡ ἀγιοσύνη του,
βάνοντας σὲ πράξη τοῦ θεοῦ τὰ λόγια : νάγαποῦμ'
ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, δὲν ἔφησε γυναικα μὲς τὸ χωριό
ἀφίλητη! Ὁ παππᾶς δὲν εἶτανε ζαθὸς καὶ νοιῶ
θετε δὲ πὼς μὲς τὰ μάτια τῆς παππαδιάς δὲν
ἔπιανε τις χωριανές νὰ τις φιλήσῃ, γιατί κίντυος
εἶτανε, θαρρῶ, νὰ τοῦ σουρομαθηθῶν τὰ γένεια,
πρὶν τοῦ τὰ κόψῃ ὁ δέσποτας. Γλυκομίλητος, ὅπως
εἶτανε, καὶ ὁμορφάνθρωπος, μὲ ξανθὰ μαλλιά καὶ
μαῦρα μάτια, γεμάτα φωτιές, ἔβανε στὸ κυνηγητὸ
πότε τὴ μιὰ, πότε τὴν ἄλλη, ἀρχίζοντας ἀπ' τὰ
βλογητὰ καὶ τάγκλιασμα καὶ τελειώνοντας στίς
τσιμπιές καὶ τάγκλιασμα, πὶὸ τρανὰ σημάδια
τῆς γκαρδικῆς ἀγάπης! Ἡ κακομοίρα ἡ παππα-
διά βλέποντάς τον νὰ παραστρατῇ πῆγε νὰ σκάση
νὰ φαρμακωθῇ ἀπ' τὴ λύπη τῆς· δὲν εἶτανε μικρὸ
πράμα! Νιὰ καὶ αὐτὴ καὶ ὁμορφη, μποροῦσε, νὰ σὰς
χαρῶ, νὰ μὴ βάλῃ μαράζι μὲ τέττα κατανιά : βλο-
γώντας ὁ παππᾶς τὴ μιὰ καὶ τὴν ἄλλη... μὲ τὴ γυ-
ναῖκα του παιδί δὲν ἔκανε! Καὶ πὼς γύρευε νὰ τὰ
μπαλώσῃ ὁ παππᾶς, ὁ κατεργάρας, τί τερτίπια
κάθε φορὰ τῆς ἔβγαζε, εἶναι νὰ φρίξῃ ὁ νοὺς τάν-
θρώπου! Τὴν πρώτη βολὰ πού τὸν ἔπιασε, πάνω
στὸ βλογητὸ μιὰς γειτονοπούλας, εἶτανε νύχτα, θεο-

σκότεινα· ἡ παππαδιά ἔμπηξε πὶς φωνές καὶ ἄρπαξ'
ἀπ' τὰ μαλλιά τὴ γεβετισμένη.— Πῶ, πῶ! δου-
λιὰ πού τὴν ἔπαθ! — φωνάζει ὁ παππᾶς — ἀπὸ
στραβοῦ δικόλου, παππαδιά, πῆρα τὴν ξένη κοπελ-
λιά γιὰ σένα! Κουρασμένους ἐργόμανε, σκοτάδι
μπροστά μου πῖσα κ' ἓνας ἴσκιος σιὰ στὸ σπίτι
μου· ἡ παππαδιά μου, λῆω, εἶσαι καὶ ἀπλώνω πάνω
τῆς τὰ ξεράδια μου.. Βλογημένη καὶ σύ, χρι-
σιανή, δὲ μεῦ φωνάζεις πὼς εἶσαι ξένη!

Ἄλλοιτες πάλι, ζυγῶνανε μάλιστα καὶ Χριστοῦ-
γεννα. ἡ παππαδιά τὸν ἔχασε τὴν παππᾶ καὶ κα-
νεις δὲν εἶξερε νὰ τῆς πῆ πού πῆγε. Δὲν ἦρθε νὰ
φᾶ τὸ μεσημέρι καὶ βράδυασε χωρὶς νὰ φωνῇ. Ἐ-
στειλε στὴν ἐκκλησιά, στὸν ἄλλο παππᾶ, στὴ δα-
σκάλια, στοῦ ρηνοδίκη, πούχε τὴ γυναικα τὴν
ὁμορφη, μὰ τοῦ κᾶκου! Ὁ παππᾶς ἔγειν' ἄμουρος!
Αὐτὸ δὲν εἶτανε, βέβαια, καλὸ πρᾶμα καὶ τὸ μυαλὸ
τῆς παππαδιάς πῆγε νὰ φύγῃ μὲ χίλιες κκεές ὑπο-
ψίες Ὁ παππᾶς τῆς, χωρὶς ἄλλο χαντακώθηκε!
Σὰν περᾶσαν οἱ δέκα καὶ δὲ φάνηκε, ἡ δόλια παπ-
παδιά, μαζὶ μὲ τὴ μάνα τῆς, πῆρε τοῦ χωριοῦ τὰ
σοκάκια, γυρεύοντας σὰν τρελλὴ τὸν ἄντρα τῆς.
Κεῖ πού γυρίζαν ἓνα στενσοκάκκο, κουκουλωμένες,
ἔπως εἶταν' ἀπ' τὸ κρῖο καὶ βιστικὲς βιαστικὲς,
σκουντάψανε σὲ μιὰ γυναικάρα ἴσα μὲ κεῖ πάνω,
πού σὰν τις εἶδε σὰ ζεματισμένη τῶστριψε! Ἡ
παππαδιά, σὰν καλὸ λαγωνικό, κατὶ μυρίστηκε ἀπ'
τὴν κορμοστασιά τῆς γυναικῆς, τὴ θουθμαρὰ καὶ
τὸ φευγιὸ τὸ ξαφνικό, σὰ νὰ τὴν ἔβανε κανεις στὸ
κυνήγι! — Στάσου! τῆς φωνάζει τρανταχτὰ, στά-
σου! καὶ τὸ βᾶνει καὶ αὐτὴ στὰ πόδια. Ἡ μάνα
τῆς ἡ καφερὴ, σὰ γριά, εἰμεινε μοναχὴ στὸ σοκάκι.
Ἐτρεχ' ἡ γυναικάρα σὰ λαγωνικό, μὰ καὶ τῆς παπ-
παδιάς τὰ πόδια φτερά, θαρρεῖς, βγάλανε καὶ τὸ
βορριά μποροῦσε νὰ περᾶσῃ! Σὲ λίγο τὴ γράπωσε
πὸ τὰ φουστάνια, τὰ κουρέλλιασε, ὅσο νὰ πῆ ἀμῆν,
τῆς κατεβασε πὸ τὸ κεφάλι τὸ μαντύλι καὶ... πίσω
σ' ἔχω Σατανά! Κάτω πὸ τὰ φουστάνια βρέθηκ' ὁ
παππᾶς, ὀλοσώματος! Τὴν παππαδιά τὴν ἔπιασε
μιὰ τρεμούλα, λιγώθηκε, μαθίς, ἡ καρδιά τῆς καὶ
ἀκούμπησε στὸν τοῖχο νὰ μὴ γκρεμισθῇ..

— Χρονιάρης μίρες, μαρέ, πῆγες νὰ μαγαρίσης,
ἀντίχριστε;

— Ἀχ! παππαδιά μου! Τί νὰ σοῦ πῶ καὶ τί
νὰ σ' ὁμολοήσω, πού πίστη πιά δὲ βᾶνεις σὲ μένα
καὶ πᾶν τὰ λόγια μ' ἄδικα!

— Μπρέ παππᾶς μακακαρέμενος τὰ Χριστοῦ-

ξεφύγη καὶ νὰ τὸ ξεχνῇ τὴ μίρα ὀλάκρη στὸν
καφενὴ, μὰ δὲν μπορεῖ νὰ περῆν ἐκεῖ καὶ ὅλη τὴ
νύχτα. Ἡ ἀργὴ ἡ γρήγορα ἔρχεται τὸ βράδυ στὴν
κούλια του, ἄμψ σηχάσων τὰ παιδιὰ στὴν ἄλλη
κάμαρα, λύνεται ἡ γλώσσῃ τῆς· χωριάτικες κοντὰ
στὸ τζάκι, πού κάθεται μὲ τὸ τσουράπι τῆς :

«Δὲ σόφτανε ἡ μιὰ ντροπὴ· βάλθηκες νὰ πορεζι-
λέψῃς τὴ γενιά σου. Ἐχεις καὶ μούτρα καὶ παρη-
σιαζέσαι σὸν κόσμο Ἐχάτες ντίπ τὸ ἴτσι σου!»

Ὁ Θῶμος Κρανιάς σῶται ε.

«Γέροντα; ἄνθρωπος! Κακὰ γραφτὰ· τί μὲ μὲλλε
νὰ ἰδῶ στὸ σπίτι τῆς ἀδερφῆς μου..»

Ὁ Θῶμος Κρανιάς δὲ μιλοῦσε.

«Καλὰ, δὲ ντρέπηκες τί χρόνια σου, δὲ σεβᾶ-
στηκες τὸ σὸί· δὲ συλλογιόσνα, δὲ λυπόσνα τὰ παι-
διά σου κανε; τὰ θηλ'κὰ σου μὲ τὸ παραδειγμα
πού τς δίνεις; Δὲ σόφτανε ἡ πομπὴ τῆς δυχατέρας
σ', ἦθελες νὰν τὴν ἀποσώσης, νὰ μὴ βγαίνωμ' ἀπ'
τὰ στόματα καὶ ἀπ' τὴ ντροπὴ τοῦ κόσμου!»

«Σὰν παίρνεις στὸ κοντὸ τί λέει, κόσμος», ψι-
θύριζε ἡτύχα ὁ Θῶμος Κρανιάς, ρουφώντας τὸ κρα-
σάκι του πιστὸς στὴν παλιά συνήθεια του.

«Δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ πάρω στὸ κοντὸ τὸν κό-
σμο. Ὁ,τι λέει ὁ κόσμος ἔχει δίκιο νὰν τὸ λέη.

Ἐδῶ πού τὴν κουβάλητες, μέσα στὸ σπίτι σου, στὰ
θηλ'κὰ σου...»

Ὁ Θῶμος Κρανιάς γύριζε ἀπὸ τᾶλλο τὸ πλευρό.
«Ἐγνία σου καὶ μπροστά σου θὰν τὰ βρῆς. Θὰ
ἰδῆς καὶ τις ἄλλες δυὸ νὰ πάρουνε τὸ δρόμο τς χαί-
δεμένης σου. Κ' ἡ δευτέρη στὰ νύχια στέκεται, νὰν
τὴ σηκώσῃ τὴν παντιέρα. Οἱ ἀργολάθοι τ'ν ἔζωσαν
τὴν κούλια.. Μαύρα μ' καὶ ἄλλα, τί μ' εἶχ' ἡ
μοῖρα μου νὰ ἰδοῦ ἡ χλιμμένη...»

Ὁ Θῶμος Κρανιάς, συνηθισμένος ἀπὸ τὸ νανού-
ρισμα, ἔκλεινε τὰ μάτια του. Τὸ πολὺ πολὺ ἂν
μουρμούριζε πρὶν ἀποκοιμηθῇ :

«Δὲν ἀπόστασε τὸ στόμα σου, δὲ βροῖθηκες...»

«Νὰ βρεθῶ, νὰ βρεθῶ...», ἀγγίρει ἡ χωριά-
τικα· τίνας τὰ λῆω; τοῦ τοῖχου. Καρφὶ δὲν τ' καί-
γεται· οὔτε ντροπὴ οὔτε στόχασση...»

Ὁ Θῶμος Κρανιάς ρούχναγε πιά.

Ἡ χωριάτικα συνεχόουσε τὸν ἐξάφαλμὸ τῆς, ὅσο
πού ἀπόστασε πραγματικὰ τὸ στόμα τῆς, ἔχωνε τὴ
φωτιὰ, ἔσερε τὸ πᾶπλωμα ἀποπάνω τῆς καὶ ἀπο-
κοιμιόταν καὶ αὐτὴ.

Ἡ Φρόσω ἐμπαινε σιγαλὰ ἀπ' τὴν ἄλλη κά-
μαρα κ' ἔρριχνε τᾶλλο πᾶπλωμα ἀπάνω ἀπ' τὸν
πατέρα καὶ ξάπλωνε κ' ἐκείνη στὴν ἄκρη τῆς,